

Riksdagens protokoll

2011/12:10

Torsdagen den 29 september

Kl. 12.00 – 12.28
14.00 – 14.43

Protokoll
2011/12:10

1 § Justering av protokoll

Justerades protokollet för den 23 september.

2 § Avsägelse

Andre vice talmannen meddelade
att *Jessika Vilhelmsson* (M) avsåg sig uppdraget som ledamot i skatteutskottet från och med den 30 september,
att *Maria Abrahamsson* (M) avsåg sig uppdraget som ledamot i civilutskottet från och med den 30 september och
att *Peter Eriksson* (MP) avsåg sig uppdraget som suppleant i Utrikesnämnden från och med den 30 september.

Kammaren biföll dessa avsägelse.

3 § Anmälan om kompletteringsval

Andre vice talmannen meddelade att Moderata samlingspartiets riksdagsgrupp på grund av uppkomna vakanser anmält *Maria Abrahamsson* som ledamot i skatteutskottet och *Jessika Vilhelmsson* som ledamot i civilutskottet samt

att Miljöpartiets riksdagsgrupp på grund av uppkomna vakanser anmält *Mehmet Kaplan* som ledamot i valberedningen och *Åsa Romson* som suppleant i Utrikesnämnden.

Andre vice talmannen förklarade vald till

ledamot i valberedningen
Mehmet Kaplan (MP)

Andre vice talmannen förklarade valda *från och med den 30 september* till

ledamot i skatteutskottet
Maria Abrahamsson (M)

ledamot i civilutskottet
Jessika Vilhelmsson (M)

suppleant i Utrikesnämnden
Åsa Romson (MP)

4 § Anmälan om inkommet protokollsutdrag från utskott

Andre vice talmannen anmälde att ett utdrag ur prot. 2011/12:1 för torsdagen den 22 september i ärende om subsidiaritetsprövning av EU-förslag inkommit från arbetsmarknadsutskottet.

5 § Hänvisning av ärenden till utskott

Föredrogs och hänvisades
Proposition
2011/12:13 till finansutskottet

EU-dokument
KOM(2011)345 till konstitutionsutskottet
KOM(2011)455 till arbetsmarknadsutskottet

*Svar på
interpellationer*

6 § Svar på interpellation 2011/12:7 om barns försäkringsskydd

Anf. 1 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Herr talman! Veronica Palm har frågat mig vilka åtgärder jag avser att vidta så att alla barn ska ha möjlighet att få en försäkring med goda villkor.

Försäkringsavtalslagen trädde i kraft den 1 januari 2006. Som Veronica Palm påpekar konstaterades det vid utarbetandet av lagen att en utgångspunkt måste vara att alla ska ha möjlighet att få ett försäkringsskydd på goda villkor. Inte minst för barn som har ett handikapp kan detta vara särskilt tydligt. Ett försäkringsbolag får därför inte vägra någon att teckna en personförsäkring som bolaget normalt tillhandahåller om det inte finns särskilda skäl för vägran.

Så sent som den 1 juli i år trädde det i kraft nya regler som handlar om vilka möjligheter försäkringsbolag har att ta del av sjukvårdsjournaler. De nya reglerna var en följd av regeringens proposition *Ett förstärkt integritetsskydd i försäkringssammanhang* (prop. 2009/10:241). Reglerna innebär att ett försäkringsbolag får begära samtycke till att inhämta hälsouppgifter endast om det är nödvändigt för att pröva försäkringsansö-

kan. Det stod i samband med lagstiftningsarbetet klart att det hos många finns en oro för att försäkringsbolag övertolkar eller misstolkar information i journaler. Detta kan leda till att försäkringstagare obefogat får sämre villkor eller helt nekas försäkring. De nya reglerna minskar risken för att försäkringsbolag felaktigt nekar någon en försäkring. Det finns naturligtvis fortfarande behov av att granska hur försäkringsbolagen använder hälsouppgifter i sina riskbedömningar. Regeringen lyfte i propositionen särskilt fram behovet av att uppmärksamma de förhållanden som råder för barnförsäkringar i en kommande uppföljning av försäkringsbolagens skyldighet att meddela försäkringar.

Det kan diskuteras när det är mest lämpligt att påbörja en sådan uppföljning. En utgångspunkt måste rimligen vara att tillämpningen av lagstiftningen har hunnit sätta sig och att det finns ett underlag att granska. Man måste även överväga om inte de lagändringar som trädde i kraft den 1 juli i år bör ges en viss tid att få genomslag innan en uppföljning påbörjas.

Jag anser att frågan om barns försäkringsskydd är mycket viktig. Jag avser därför att ta initiativ till en uppföljning av försäkringsbolagens skyldighet att meddela försäkringar under mandatperioden.

Då Veronica Palm, som framställt interpellationen, anmält att hon var förhindrad att närvara vid sammanträdet förklarade andre vice talmannen överläggningen avslutad.

7 § Svar på interpellation 2011/12:17 om storsatsning på nya poliser som används för civila jobb

Anf. 2 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Herr talman! Björn Söder har frågat mig vilka exakta åtgärder jag vidtar för att de ökade anslagen används på ett ändamålsenligt sätt och att löftet om polisens ökade synlighet och tillgänglighet efterlevs. Björn Söder har vidare frågat om det är min avsikt att poliser ska användas för att lösa civila uppgifter som receptionsbemanning, telefoni, sekreteraruppgifter med mera och om jag anser att detta är ändamålsenligt. Slutligen har Björn Söder frågat om jag kommer att verka för att fler civilanställda rekryteras till polisen och att polisutbildade i stället används till det som de är utbildade för.

Regeringens satsning på 20 000 poliser syftar till att förbättra all polisverksamhet. Den polisiära närvaron och utredningskapaciteten ska öka. Fler brott ska förebyggas. Brottsbekämpning förutsätter att det finns poliser där brott begås och på tider när brott begås. Medborgarna behöver se poliser i aktiv, yttre tjänst för att få förtroende för verksamheten. Här har polisen också varit framgångsrik. Medborgarna har sedan decennier ett stort förtroende för polisen. Det har dessutom ökat efter att regeringens satsning inletts. Därutöver visar den nationella trygghetsundersökningen att människors trygghet också har ökat, vilket visar att satsningen på fler och synliga poliser har gett resultat.

Regeringen förväntar sig att de ökade resurserna leder till såväl ett förbättrat verksamhetsresultat som ökad synlighet och tillgänglighet. Även om resursförstärkningarna har börjat synas i vissa delar av verk-

samhetsresultaten motsvarar förbättringarna ännu inte de kraftiga förstärkningarna. Antalet uppklarade brott ökar successivt. Trots det behöver polisen klara upp fler brott och dessutom bättre leva upp till kravet på att de ska vara tillgängliga och synliga i hela landet.

För att säkerställa att polisen styrs och organiseras på ett effektivt sätt har regeringen tillsatt Polisorganisationskommittén. Dess uppdrag är att analysera om polisens nuvarande organisation är ett hinder för de krav som regeringen ställer på högre kvalitet, ökad kostnadseffektivitet, ökad flexibilitet och väsentligt förbättrade resultat. Kommittén ska också lämna förslag i frågor om polisens tillgänglighet och synlighet. Utredningen förväntas föreslå en helt eller delvis ny organisation för polisen.

När det gäller frågan om antalet civilanställda vill jag tydliggöra att det avgörande inte är om det är en polis eller en civilanställd som utför en viss arbetsuppgift. En så stelbent inställning till arbetsordningen är enligt min mening otidsenlig. En del arbetsuppgifter kan utföras av både poliser och civilanställda. Däremot måste det vara varje arbetsledares uppgift att säkerställa att medarbetares utbildning och erfarenhet tas till vara så att bästa resultat uppnås. Polisverksamhetens komplexitet gör att personer med en annan utbildning än polisens behövs i såväl administration som utredande verksamhet.

Det är också viktigt att säkerställa att poliser kan och vill stanna och utvecklas i yttre tjänst för att målet om mer synlighet och ökad närvaro ska uppnås. Regeringen har därför i regleringsbrevet bett Rikspolisstyrelsen redovisa hur polisen arbetar med att utveckla kompetensförsörjningsprocessen för att säkerställa en effektiv och fungerande verksamhet på kort och på lång sikt. Av redovisningen ska framgå vilka olika typer av kompetenser som behövs för att det brottsförebyggande arbetet och utredningsverksamheten ska hålla hög kvalitet. Av redovisningen ska också framgå vilka åtgärder som polisen har vidtagit för att ytterligare utveckla personalen i den yttre verksamheten.

Regeringens satsning på polisen har gjort det möjligt att anställa både personer med specialistkompetens och administrativ personal. Sedan alliansregeringen tillträdde 2006 har antalet civilanställda inom polisen ökat med närmare 1 000 personer. Polisorganisationen behöver även fortsättningsvis kompletteras med nödvändig kompetens. Regeringen har därför föreslagit för riksdagen att polisens anslag ska öka med 150 miljoner kronor från och med 2012.

Anf. 3 BJÖRN SÖDER (SD):

Herr talman! Jag vill börja med att tacka justitieministern för svaret även om jag inte riktigt anser att det besvarar alla mina frågor. Anledningen till min interpellation är de aktuella granskningar som har gjorts och som visar på stora brister inom polisen.

För fem år sedan gjorde regeringen en storsatsning på fler poliser. Mellan 2006 och 2010 fick polisen 3,4 miljarder kronor mer i anslag i statsbudgeten, och antalet anställda poliser ökade med 16 procent. Samtidigt får vi uppgifter på att polisen får allt svårare att lösa sina uppgifter. Under första halvåret i år har polisen tvingats strunta i 6 427 larm där man ansåg att man borde ha ryckt ut men inte hade tillräckligt med personal till det.

I Stockholm visar bemanningsplanen att det antal polispatruller som minst ska vara i tjänst inte har förändrats sedan 2006, alltså sedan alliansregeringen tillträdde. I Västra Götaland har det varit standard att ett tjugotal nyanställda poliser jobbar med att svara i telefon. Man hänvisar till det ekonomiska läget, och man har därför använt poliser för civila uppgifter – exempelvis i receptionen. Att sätta nybakade och nyutbildade poliser bakom skrivbordet kan inte ses som annat än resursslöseri, anser jag.

Också från Polisförbundets sida hävdar man att man har för lite administrativt stöd, vilket gör att många poliser får utföra administrativa uppgifter. De får till exempel svara i telefon, bemanna receptionen eller skriva ut förhör. Om man tittar på 17 av landets 21 polismyndigheter ser man att antalet civilanställda har minskat mellan december 2008 och december 2010.

Trots detta hävdar justitieministern i sitt svar att antalet civilanställda inom polisen har ökat med närmare 1 000 personer sedan alliansregeringens tillträde 2006. Då är frågan: Har dessa blivit placerade i övriga fyra polismyndigheter? Annars undrar jag om uppgifterna stämmer.

Vidare påstår justitieministern i sitt svar att antalet uppklarade brott ökar successivt. Det är kanske så att antalet uppklarade brott ökar. Men andelen uppklarade brott verkar inte öka. Enligt en granskning som Dagens Nyheter har gjort löser polisen inte en större andel brott. I stället minskade andelen personuppklarade brott i samtliga brottskategorier mellan 2006 och 2010.

Kan det vara så att ett av de stora problemen, utöver att man använder poliser till att utföra receptionsbemanning, telefoni och sekreteraruppgifter, är att mycket av arbetstiden går åt till andra byråkratiska uppgifter som att skriva insatsplaner på allt möjligt? En frustrerad polis i Stockholm berättar i Dagens Nyheter att man tvingas hitta på meningslösa mål som inte har någon relevans eftersom det är polisen själv som sätter upp målen. Det kan till exempel handla om hur många alkoholutandningsprov som utförs.

De stora problemen med att polispersonalen inte räcker till trots stora förstärkningar vittnar om att någonting är allvarligt fel. Över 6 000 larm lades ned på grund av att man inte hade personal som kunde rycka ut, och närmare 200 tillbudsanmälningar har inkommit sedan januari 2010 på grund av personalbrist. Det är inte acceptabelt.

Vilka exakta åtgärder som regeringen tänker vidta för att komma till rätta med problemet anges inte i justitieministerns svar. Däremot är hon tydlig med att påpeka att hon anser det vara en stelbent inställning till arbetsordningen att anse att civilanställda ska ta hand om administrativa uppgifter och låta polisutbildade ta hand om det som de är utbildade för. Däri har vi olika åsikter, och därmed har jag också fått svar på min andra och tredje fråga.

Den fråga som återstår är: Vilka exakta åtgärder vidtar regeringen mer än att avvakta Polisorganisationskommitténs utredning? Den fråga som uppkommer efter svaret är: Var har den påstådda ökning av 1 000 civilanställda som justitieministern hävdar har skett sedan alliansregeringens tillträde 2006 hamnat?

Anf. 4 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Herr talman! Först och främst vill jag ställa en fråga tillbaka: Vilka utredningar är det Björn Söder hänvisar till? Om jag lyssnar på inlägget antar jag att det snarast är Dagens Nyheters artiklar det handlar om, men de kan ju vara nog så intressanta.

Låt oss börja i den här ändan: Är det så att nya poliser får ägna sig för mycket åt meningslösa arbetsuppgifter? Det hoppas jag verkligen inte. Däremot får aspiranterna i lite olika utsträckning i myndigheterna ett introduktionsprogram som innebär att man under ett antal veckor eller någon månad ägnar sig åt utredning, uttryckning eller olika delar av polisverksamheten. Man är inte färdigutbildad när man lämnar polisutbildningen. Det förutsätts att man tankar in kunskap i det ganska komplexa fält som polisverksamheten är. Det är inte lika populärt bland aspiranter att jobba med utredning eller inom administrationen, kan jag säga. Det är helt korrekt. Men samtidigt är det en nödvändig kunskap.

När det gäller antalet civilanställda har vi fler civilanställda i dag än vi hade 2006. Men antalet varierar över åren och mellan myndigheterna. Det finns alldeles säkert en och annan myndighet som har dragit ned på antalet civilanställda, inte på grund av att de totala resurserna har minskat utan beroende på olika åtgärder. Men helheten och den siffra jag nämnde är korrekt när man ser över tidsspannet från 2006. Vi har fler civilanställda. Jag vågar påstå att vi också kommer att öka antalet civilanställda. För att klara polisverksamheten behöver vi kompetenser som inte nödvändigtvis ges enbart genom polisutbildningen.

Vi måste naturligtvis också använda poliser i verksamhet som är relevant för den utbildning och erfarenhet de har. Det är därför vi sätter ganska mycket tryck på Rikspolisstyrelsen att arbeta med att göra det intressant för poliser att fortsätta i yttre tjänst och att göra karriär i yttre tjänst. De ska inte så fort de har jobbat något år vara tvingade att gå in i administrativa uppgifter för att kunna göra karriär i verksamheten. Detta är ett uppdrag som Rikspolisstyrelsen har fått och som ännu inte är slutredovisat.

När det gäller administration och polisverksamhet är det viktigt att säga att det fortfarande är för mycket byråkrati och för mycket administration som löses på ett icke helt effektivt sätt. Det är ett av skälen till att regeringen har drivit på arbetet med att se över polisens användning av datastöd. Där ser vi också nu hur vi successivt tillgodoser behovet av handdatorer hos poliser i yttre tjänst så att de får ett metodutvecklingsarbete till stöd för att kunna göra mer på ett enklare sätt än vad de har gjort tidigare.

Det pågår ett intensivt arbete inom rättsväsendet för att få en elektronisk informationsöverföring. Jag brukar påpeka att polisverksamheten är en av de kanske färdigaste verksamheterna år 2011. Det är naturligtvis inte bra, men det är ett arv vi har haft. Arbetet med att förändra detta pågår. Det är också viktigt – för att poliser och civilanställda ska kunna använda sin kraft till de viktigaste sakerna – att man använder sig av moderna instrument och modernt stöd för att bedriva ett effektivt administrativt arbete.

Till sist: Är det här med utvärdering och mål meningslöst? Jag blir upprörd varje gång jag hör att människor fuskar med det eller inte tar det på allvar. Däremot tar jag på stort allvar att man inte alltid formulerar

mål och uppföljningar som känns relevant. Men vi måste mäta vilka resultat polisen och polisens verksamhet uppnår. I någon mening kräver det att det finns någon typ av mål som vi kan värdera. Man kan inte bara säga att det är helt fel, för då hamnar vi snett.

Anf. 5 BJÖRN SÖDER (SD):

Herr talman! De uppgifter som jag har fått bygger mycket riktigt på de granskningar som Dagens Nyheter har gjort. Enligt vad Dagens Nyheter skriver har de fått uppgifter dels från Rikspolisstyrelsen själv, dels från poliskällor inom myndigheten som har tagit fram uppgifterna.

Den 16 oktober 2006, alltså ganska snart efter att alliansregeringen tillträdde, meddelade man följande: "Polisens brottsförebyggande arbete ska stärkas genom bland annat ökad synlighet och tillgänglighet."

I svaret på min interpellation nu fem år senare skriver justitieministern: "Regeringen förväntar sig att de ökade resurserna leder till såväl ett väsentligt förbättrat verksamhetsresultat som ökad synlighet och tillgänglighet." I granskningarna ser vi att det har blivit tvärtom. Tillgängligheten är katastrofal om man tvingas strunta i 6 000 larm eftersom man inte har personal att rycka ut med. Om man väl har någon att köra ut riskerar polisen att hamna i fruktansvärda situationer på grund av underbemanning. Antalet tillbudsanmälningar har, som jag sade tidigare, varit högt. Hittills i år är de redan flera gånger fler än förra året. Det rimmar mycket illa med regeringens uttalade ambitioner.

Inom poliskåren jäser missnöjet och frustrationen över att inte räcka till och att inte ha möjligheter att finnas tillgänglig för allmänheten. Det kan inte heller ha undgått justitieministern. Då använder man alltså utbildade poliser till att svara i telefon, bemanna receptioner och skriva protokoll eller för den delen till att använda de nya handdatorerna. Dessa ska polisen börja knappa in sig på vid olika tillfällen då de är ute i tjänst i stället för att till exempel banda ett förhör. Jag kan förstå att det finns vinster att göra med att man omedelbart tar upp ett förhör. Men det skulle man mycket väl kunna göra genom att banda ett förhör och sedan låta en sekreterare skriva ut det. I stället låter man nu den enskilde polismannen agera sekreterare på plats och börja skriva.

Jag tror mig ha rätt när jag påstår att verksamheten skulle bli mer effektiv genom att man låter poliser sköta det polisiära arbetet och civilanställd administrativ personal det administrativa arbetet. Men här har vi tydligen inte samma åsikt.

Vad har justitieministern att säga till alla de fantastiska poliser vi har runt om i landet när de uttrycker detta stora missnöje med att inte ha tillräckliga polisresurser? De påtalar själva hur fel det är att använda poliser till administration när vi samtidigt har en omfattande brottsutveckling i landet.

Anf. 6 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Herr talman! Först vill jag påpeka att jag ifrågasätter att det finns ett allvarligt missnöje inom polisen, även om det finns delar av verksamheten där man önskar sig mer än vad man har. Polisen har aldrig haft mer resurser än vad man har just nu. Men alla vill naturligtvis ha mer, och det finns alltid mer som man skulle vilja göra.

Prot. 2011/12:10
29 september

Svar på
interpellationer

Jag tror att politiker ska passa sig för att bestämma huruvida det är bättre att göra en bandinspelning än att skriva ned uppgifter i samband med en händelse, vilket Björn Söder försöker göra.

Det är ingen tvekan om att man i polisarbetet, när en polispatrull rycker ut för att det har hänt någonting, möter människor och ställer frågor, behöver dokumentera det som händer på ett eller annat sätt. Den erfarenhet man har inom polisen är att det vore bra om man enklare och snabbare än med tidigare ordning kan använda sig av datorer och annat. Många förhör spelas in på band. Jag tror inte att vi i riksdagen ska avgöra exakt på vilket sätt det sker, men jag tror att det är alldeles nödvändigt att se till att man använder sig av moderna metoder. Det är en förnyelseprocess som pågår och som är nödvändig.

Om jag får gå tillbaka till DN:s artikelserie och rapportering om larm tycker jag att artiklarna är oerhört allvarliga. Det är illa om man har fått in en massa larm men inte har svarat eller agerat på alla. Då är det viktigt att känna till att det gäller larm där polisen har fått kännedom om händelser av väldigt olika slag. När polisen får anmälningar gör man en prioritering utifrån allvarlighetsgrad. Dessa anmälningar innehåller alltifrån väldigt alldagliga, allmänna synpunkter till rent akuta. Vid allvarligare händelser kan polisen besluta att prioritera dem i förhållande till planlagd verksamhet. Det är så det måste gå till.

Allvarliga brister ska naturligtvis alltid prioriteras, och polisen har också inlett en genomgång för att se om något fel har begåtts. Man har tidigare inte ansett att man har gjort fel, men efter artikelserien och den diskussion som har förts är det naturligt att man gör en genomlysning av hur det faktiskt förhåller sig. Jag tycker att det är viktigt att man gör det. Däremot vågar jag påstå att det inte är resursbrist som det handlar om utan snarare hur man har förmåga att uppfatta olika anmälningar och annat.

Då vill jag gå in på detta med att svara i telefon. Det är väldigt lätt att i en talarstol säga att poliser inte ska svara i telefon, men jag är inte helt säker på det. Jag tror att det på länskommunikationen och den typ av ställen där poliser tar emot allmänhetens information är väldigt bra att ha en hel del polisutbildade och erfarna poliser som kan sätta in saker i sitt sammanhang. Man kan använda civilanställda också, men vi ska inte underskatta polisens betydelse.

Det är en del av polisens arbete att lyssna på, samtala med och ställa frågor till allmänheten, människor som hör av sig i olika ärenden. Det är inte fel att svara i telefon. Det är inte fel att människor som vänder sig till polisen får prata med en polis. Om jag går in på en polisstation i en allvarlig fråga eller vill ha något utträttat förväntar jag mig förmodligen ganska ofta att få möta en polis. Då kan man inte ha den inställningen att poliser har viktigare saker att göra. En del av polisverksamheten är faktiskt att möta allmänheten.

Jag tycker att den huvudfråga som Björn Söder tar upp handlar om: Hur ska man se på avvägningen mellan civilanställda och poliser? Din poäng är att det i dag är för få civilanställda i förhållande till mängden poliser. Jag tror att det är en uppfattning som finns också inom polisen och där arbetet måste vara att försöka hitta den riktiga balansen. Jag är inte säker på att det är en uppgift som ska göras av oss politiker.

Anf. 7 BJÖRN SÖDER (SD):

Herr talman! Jag delar justitieministerns åsikt att politiker inte ska lägga sig i och detaljstyra arbetet. Så uppfattar jag ministerns svar. Men jag tycker också att det är politikernas skyldighet att agera i fråga om vad skattemedel går till och om man ser att en verksamhet inte fungerar. Det är också politikernas skyldighet att tillse att det finns en trygghet i samhället, att den fortsätter att finnas kvar och inte är beroende av att poliserna inte har resurser att rycka ut om ett larm kommer.

DN:s artiklar och det som jag redogör för här i talarstolen bygger till stor del på vittnesuppgifter från enskilda poliser som befinner sig längre ned i hierarkin i polisorganisationen. Det är kanske dags att politikerna börjar lyssna på dem som befinner sig på golvet, som är ute och möter allmänheten och som lever och verkar under dessa förhållanden, inte bara lyssna till dem högre upp i chefspositioner.

Jag skulle vilja ta tillfället i akt att ställa ytterligare en fråga till justitieministern. Hon hänvisar i sitt svar till den pågående utredningen i Polisorganisationskommittén som ska vara klar senast i mars nästa år. Det är bra om vi kan få skarpa förslag till en ny polisorganisation – det välkomnar vi.

Ett förslag som diskuterats den senaste tiden är förslaget till en helt fristående myndighet som övervakar polisens arbete, precis som vi i dag har myndigheter inom olika områden, till exempel Socialstyrelsen, Högskoleverket och Skolinspektionen. En sådan myndighet kunde ha till uppgift att dels hantera klagomål från allmänheten, dels utföra systematisk revision av polisens verksamhet, vilket också kriminologen Jerzy Sarnecki har föreslagit.

Det är ett mycket bra förslag, anser vi i Sverigedemokraterna, och vi ställer oss bakom detta. Som jag har uppfattat det har justitieministern uttalat sig försiktigt positivt om en sådan myndighet. Min fråga är därför om justitieministern aktivt kommer att tillse att diskussionen kring en fristående myndighet lyfts in i den pågående utredningen.

Anf. 8 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Herr talman! Först och främst när det gäller frågan om en särskild tillsynsmyndighet är den information jag har att det är en fråga som diskuteras i Polisorganisationskommittén och som kommer att diskuteras vidare. Låt mig nöja mig med att säga så här: Jag tycker att tillsynsfrågorna är ytterst centrala. Att följa upp, utvärdera och utöva tillsyn i en verksamhet av sådan betydelse som polisen är väldigt centralt, och då måste man ha en adekvat organisation och verksamhet för att det ska fungera väl.

Jag kommer naturligtvis att pröva bra förslag i den delen i positiv anda. Men jag brukar inte gå in och ha synpunkter på vad en utredning direkt sysslar med – det vore fel av en minister. Vi har tillsatt en grupp för att arbeta med de viktiga frågorna.

När det sedan gäller vad ministern gör konkret har jag en lång lista – jag ska inte trötta kammaren med den – på alla de uppdrag som regeringen hela tiden lämnar för att få ökad effektivitet och få ut mer av resultaten hos polisen.

Jag ställer mig också frågande till de uppgifter om polisens resultat där man bara ser negativa saker. Om man jämför 2010 med 2007 ser man

att antalet redovisade ärenden till åklagare har ökat, antalet öppna ärenden har minskat och antalet personupplästa brott har ökat. Samtidigt har antalet anmälningar ökat. Så är det generellt. Sedan finns det enstaka brottstyper där det kan vara en avvikelse, men det är inte så markant.

Även om vi nu ser dessa förbättringar är det min bestämda uppfattning att vi inte är nöjda. Med den kraftiga resursförstärkning som polisen har fått tycker jag att det måste gå att få ut mer av verksamheten. Det kan ske genom att man organiserar sig bättre, genom att man moderniserar sina arbetsformer, genom att man får bättre verktyg för att kunna klara arbetsuppgifterna och genom en rad åtgärder. Jag menar att vi på många områden har ett viktigt och intensivt arbete i gång, och det är ett arbete som vi kommer att fortsätta med oförtröttlig kraft.

Överläggningen var härmed avslutad.

Ajournering

Kammaren beslutade kl. 12.28 på förslag av andre vice talmannen att ajournera förhandlingarna till kl. 14.00 då statsministerns frågestund skulle börja.

Återupptagna förhandlingar

Förhandlingarna återupptogs kl. 14.00.

8 § Statsministerns frågestund

Anf. 9 TREDJE VICE TALMANNEN:

Jag hälsar statsministern välkommen till dagens frågestund. Men innan jag lämnar över ordet för första frågan har statsministern begärt att få lämna information om regeringsombildningen.

Anf. 10 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Fru talman! Jag vill anmäla till riksdagen att jag i dag fattat följande beslut om regeringssammansättningen: Maud Olofsson har entledigats som statsråd och chef för Näringsdepartementet. Andreas Carlgren har entledigats som statsråd och chef för Miljödepartementet. Annie Lööf har förordnats som statsråd och chef för Näringsdepartementet. Lena Ek har förordnats som statsråd och chef för Miljödepartementet.

Skillnader i sysselsättning mellan män och kvinnor

Anf. 11 CARINA MOBERG (S):

Fru talman! På temat jämställdhet och kvinnors villkor i världen talade statsministern i FN. Det är bra att Fredrik Reinfeldt är beredd att ta ett globalt ansvar för jämställdheten.

Här i Sverige administrerar statsministern en trött politik som har lett till att vi i dag har det största sysselsättningsgapet mellan kvinnor och män på 20 år. Det skiljer 5,5 procentenheter.

Arbetsförmedlingens beräkningar visar dess värre att det är ett glapp som kan förväntas öka. Män kommer i jobb; kvinnor blir utan.

Jag frågar därför statsministern: Vilken är anledningen till att du och den borgerliga regeringen inte tycker att detta är viktigt? Varför ska kvinnor ha sämre förutsättningar på arbetsmarknaden än män?

Anf. 12 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Fru talman! Jag tackar Carina Moberg för de vänliga orden om det tal jag höll i FN:s generalförsamling. Det är viktigt att Sverige, som också har mycket kvar att göra, är pådrivande för kvinnors makt och möjligheter världen över. Det finns mycket kvar att önska där.

Det som sker, och som ligger implicit i det Carina Moberg säger, är att vi har haft en kraftig sysselsättningsökning i Sverige. Den har dock huvudsakligen skett i privat sektor. Igen gör sig den tendens till könsuppdelning vi har på den svenska arbetsmarknaden påmind. Det är en högre andel offentligtanställda som är kvinnor och omvänt på den privata sidan.

I våra prognoser för kommande år, förutsatt att den avmattning vi nu ser inte blir mer långvarig, har vi räknat med att det ska återkomma en ökad sysselsättning i skattefinansierade välfärdssektorer. Det kommer rimligen att innebära, med den könsuppdelning som varit hittills, att fler kvinnor kan få jobb.

Vår inriktning har varit att mycket av vår politik ska uppmuntra till att gå från deltids- till heltidsarbete och att gå från att stå utanför arbetsmarknaden till att komma in i arbete – riktat mycket just till kvinnor.

Anf. 13 CARINA MOBERG (S):

Fru talman! Vi har en massarbetslöshet i landet. Jag tycker inte att statsministern riktigt svarar på min fråga. Den borgerliga regeringen saknar visioner. Kvinnor har svårare att sig in på arbetsmarknaden än män. Ni för en politik som håller tillbaka kvinnors sysselsättningsgrad. Statistiken talar sitt tydliga språk.

Debattordningen är dess värre sådan att statsministern får sista ordet. Men vad Fredrik Reinfeldt än säger talar statistiken sitt tydliga språk: Utsikterna för kvinnor att få ett arbete är i dag betydligt sämre än för män. Den borgerliga regeringen har inte gjort något åt detta.

Därför upprepar jag min fråga: Vilket är regeringens ansvar för att kvinnors möjlighet på arbetsmarknaden ska förbättras?

Anf. 14 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Fru talman! Jag påminner riksdagen om att debattordningen vid statsministerns frågestund kom till på den tiden då Socialdemokraterna tyckte att det var viktigt att Göran Persson fick mycket tid att tala.

Jag påpekar åter att vi har haft en sysselsättningstillväxt på över 200 000 sedan 2006. Jag indikerade att det mycket handlat om privat sektor.

Jag önskar att det inte vore den könsuppdelning på arbetsmarknaden som vi har i Sverige.

Vi har genom att tillföra stora resurser till kommun- och landstingssektorn under krisen, vilket har lett till att det inte har varit stora nedskärningar, säkrat mycket sysselsättning för kvinnor. Det är just den typ av förstärkningar av kommun- och landstingssektorns ekonomi som är kopplad till arbetade timmar – vilket alla som jobbat i kommunalpolitiken vet – som kan möjliggöra att ytterligare behov möts genom nyanställningar, som säkert kommer att handla mycket om kvinnor.

Med denna regering har de allmänna drivkrafterna tydligt förstärkts för deltidsarbetande och för dem som avser att gå upp till längre deltid eller heltid, och här finns en överrepresentation av just kvinnor.

Inkomstskillnader mellan män och kvinnor

Anf. 15 GUSTAV FRIDOLIN (MP):

Fru talman! I fredags talade statsministern inför FN:s generalförsamling och berättade bland annat att frågorna kring kvinnors rättigheter berör drygt hälften av världens befolkning. Jag menar att de nog berör oss alla.

I veckan som gick kom också LO:s rapport om lönestatistiken, och den visar att kvinnor i Sverige i genomsnitt fortfarande tjänar nästan 20 procent mindre än män.

Utvecklingen går faktiskt så långsamt att även om det dröjer 25 eller 30 år innan min nyfödda dotter får sitt första jobb kommer hon att värderas lägre än de killar hon växt upp med och gått i skolan med.

Om vi vill att omvärlden ska lyssna på Sverige när vi talar om jämställdhet kräver det att vi har en idé om hur man bryter lönediskrimineringen mellan män och kvinnor.

Statsministern! Vad är regeringens strategi?

Anf. 16 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Fru talman! Det kan vara en poäng att påpeka att den utredning som det hänvisas till faktiskt pekar på att löneskillnaden mellan kvinnor och män minskar, även om det kanske är med för lite. Det är trots allt ett trendbrott att vi ser en början på en utjämning. Mer behöver dock göras.

Våra jobbskatteavdrag och mycket av vår politik har inriktats på dem som är deltidsarbetande, ofta låg- och normalinkomsttagare. Där finns kvinnor i överrepresentation. Vi kan många gånger önska att det inte vore så, men så ser vår arbetsmarknad ut.

Därför har jag konsekvent försvarat en politik som inriktar sig på de grupper som har lägst inkomster för att förstärka deras drivkrafter för arbete. Vi menar att det över tid är det bästa sättet att minska inkomstskillnader i svenska samhället och med det också få minskad skillnad mellan kvinnor och män när det gäller löner.

Anf. 17 GUSTAV FRIDOLIN (MP):

Fru talman! En gång i tiden hade vi i detta land ett moderatparti som hade skattesänkningar som svar på alla frågor. Nu för tiden har vi ett moderatparti som har jobbskatteavdrag som svar på alla frågor. Jag vet faktiskt inte riktigt vad skillnaden är.

När du talar i FN, statsministern, står du på en piedestal byggd av det jämställdhetsarbete som gjorts under decennier och sekel i Sverige. Ska vi fortsätta få omvärlden att lyssna på oss när vi talar om jämställdhet krävs det att vi går från ord till handling.

I Miljöpartiets budgetförslag, som presenteras om ett par dagar, satsar vi på skola, vård och omsorg, där många kvinnor sliter hund. Det är inte rimligt att man alltid ska tjäna mer på att ta hand om våra pengar än på att ta hand om våra barn.

Vi satsar på skolan och säger att skolan ska vara Sveriges mest jämställda arbetsplats. Vi satsar på möjlighet till fortbildning och forskning för alla lärare.

Vi satsar på ensamstående föräldrar och ser till att man ska kunna klara av ett bra familjeliv och ge en trygg uppväxt till sina barn även om man är ensamstående – genom nattis, barnomsorg på obekvämt arbetstid, och höjt underhållsstöd.

Anf. 18 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Fru talman! Mycket av det har vi i vår budget och har gjort under senare år. Vi har infört en lärarmiljard som är ett stöd till fortbildning för lärare. Vi har nu förslag på ytterligare förstärkningar som ska möjliggöra förbättringar för en del grupper av lärare på lönesidan.

Vi ger ett stöd till utsatta, ofta ensamstående föräldrar genom att höja bördelen i bostadsbidraget, för att nämna ett exempel.

Vi har genom krisen och under de år vi haft inflytande skjutit till resurser till kommun- och landstingssektorn.

Det som blir lite oklart i Gustav Fridolins beskrivningar är hur någon ska kunna styra över det faktum att lönebildningen inte är en statlig angelägenhet. Vi kan skjuta till resurser, men inte ens Gustav Fridolin kan stå i talarstolen och översätta det direkt till högre löner, för så ser den svenska lönebildningsmodellen inte ut – vilket jag har stor respekt för.

Vi har i stället gjort det som Gustav Fridolin tenderar att raljera med, nämligen att förstärka lönekuvertet för låg- och normalinkomsttagare tack vare det jobbskatteavdrag som han tycker att det är roligt att säga är fånigt.

Kostnader för invandring

Anf. 19 BJÖRN SÖDER (SD):

Fru talman! Sverigedemokraterna har alldeles nyss på en presskonferens presenterat sina beräkningar för nyinvandringens kostnader. Nytt för årets beräkningar är att vi beräknar konsumtionen av offentliga transferringar och för invandrare. Det är häpnadsväckande siffror. I vissa fall ligger överrepresentationen på en faktor av tolv jämfört med infödda svenskar.

Siffrorna talar sitt tydliga språk. Det understöds av Anders Borg, som i en utfrågning för några månader sedan påpekade att det är ett mycket stort problem och en av de största framtida utmaningarna. Vi ser att subventionerna för invandrare på arbetsmarknaden inte heller fungerar.

Min fråga till statsministern är: Är den kostsamma typen av invandring något som statsministern kan tänka sig att motverka och i så fall hur?

Anf. 20 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Fru talman! Man ska minnas att Sverigedemokraterna bygger hela sitt regeringsalternativ på ibland mycket svårgenomträngliga sifferberäkningar som visar vilka enorma besparingar som ska komma till följd av att vi bryter mot internationella konventioner och hur vi har ordnat migrationen i vår del av världen.

Ni har alltså kommit på att en person som kommer till ett land och har lite problem med språket och möjligheten att komma in på arbetsmarknaden till en början kan beskrivas som en kostnad. Det kan också beskrivas som en tillgång att vårt land får nya människor som kommer hit och ges möjlighet att nysatsa och som, med stöd för att lära sig svenska språket och hitta vägar in i samhället, är med och bidrar och försörjer vårt svenska välfärdssamhälle.

Vi tror att vi, precis som övriga delar av Europa, står inför risken att inte klara välfärdsutmaningarna om vi inte har en öppen, ordnad och bra politik för att människor ska kunna komma från andra delar av världen. Vi ska inte skuldbelägga dem för att vi har problem med diskriminering och med den svenska arbetsmarknaden som håller människor som vill arbeta utanför arbetsmarknaden.

Ändra på systemen! Skuldbelägg inte människor! Så resonerar vi men tyvärr inte Sverigedemokraterna.
(Applåder)

Anf. 21 BJÖRN SÖDER (SD):

Fru talman! Statsministern var välkommen att närvara vid presskonferensen och lära sig ett och annat. Man kan i efterhand ta del av presskonferensen och de siffror som vi har presenterat i dag.

De reformer som regeringen har infört har varit misslyckade. Etablangeringsreformen och instegsjobben fungerar inte eftersom företag i första hand söker kompetent och utbildad personal med kännedom om den svenska arbetsmarknaden. Det går inte att subventionera bort arbetsgivarnas krav. Den arbetslinje som Moderaterna talar så varmt om är egentligen en arbetssubventioneringslinje som man har ersatt bidragslinjen med. Det är dessutom djupt osolidariskt mot de hundratusentals arbetslösa svenskar och invandrare som redan befinner sig här i landet.

Hur avser statsministern att skapa en arbetsmarknad där svenskar och invandrare får riktiga, osubventionerade jobb?

Anf. 22 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Fru talman! Björn Söder för nu någon sorts resonemang som implicerar att människor som kommer hit alltid skulle vara dömda att inte kunna matchas in i det svenska arbetslivet. Så ser inte jag på människor. Det är påverkbart. Det är förståeligt att man när man kommer till Sverige till en början kanske inte kan svenska, men det är imponerande hur snabbt många som kommer hit faktiskt lär sig svenska.

I faser där man kanske inte fullt ut behärskar språket och kan allt om hur svenskt samhällsliv fungerar är det viktigt att vi hjälper till och sänker trösklar för att komma in i arbete. Jag vill påpeka att man för ganska kort tid sedan var belagd med arbetsförbud när man kom till Sverige. Samtidigt hörde man Sverigedemokrater säga: Varför jobbar de inte och gör rätt för sig? Det var för att vi hade förbjudit dem att arbeta. Nu har vi

ändrat det och möjliggör i ökad utsträckning för dem att arbeta. Jag försvaret att vi kopplar till arbetsgivare för att man lättare ska komma in i arbetslivet.

Det är för tidigt att döma ut etableringsreformen. Först i slutet av 2012 kan vi titta på effekten. Då ska vi återkomma och se om den har fungerat som det var tänkt.

Prot. 2011/12:10
29 september

*Statsministerns
frågestund*

Valfriheten i äldreomsorgen

Anf. 23 ROSSANA DINAMARCA (V):

Fru talman! Den som bor i Stockholm och beviljas hemtjänst får en lista på 70–102 utförare att välja mellan. I ungefär hälften av Sveriges kommuner finns liknande valfrihetssystem. Det sägs att valfrihet genom konkurrens mellan olika utförare ska leda till bättre kvalitet.

Är det ett verkligt val? Enligt en studie från Karolinska Institutet är det bara var tionde person över 77 år som något så när motsvarar idealkonsumenten som har möjlighet att göra medvetna och aktiva val. Det är knappast de som beviljas äldreomsorg.

Min fråga är: Vad är poängen med valfrihetsreformen? Det ligger nära till hands att tro att det handlar om att skjuta ifrån sig det politiska ansvaret. Om du får dålig äldreomsorg får du skylla tid själv. Det är du som har valt fel.

Anf. 24 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Fru talman! Jag har rest mycket och ägnat mycket tid åt att träffa äldre i den svenska äldreomsorgen. Vår utgångspunkt är att man också på äldre dagar ska ha rätt att fatta egna beslut och behandlas som en människa som är kapabel att göra det. Det är väldigt störande hur man ofta blir betraktad som någon som ska omhändertas snarare än någon som får uttrycka sin egen uppfattning.

Poängen med reformen är att man ska få respekt även på äldre dagar. Det förtar inte den kunskap vi har om att en del på äldre dagar inte är tillräckligt friska för att fullt ut göra sådana val. Frågan är om Vänsterpartiet gör rätt när de säger att de per definition diskvalificerar hela valfriheten som idé. Vår tanke är att människor ska kunna växa med egna beslut, ibland med stöd av barn eller andra anhöriga. Jag menar att det är bra att möjligheten finns, även om det är en valfrihet som inte alla har förmåga att begagna sig av.

Anf. 25 ROSSANA DINAMARCA (V):

Fru talman! Jag tycker att det är viktigt att alla har rätt till en god vård – även de som inte har möjlighet att välja. Ofta är det en anhörig som får välja åt sin demenssjuka mamma. Om mamma blir dement kan livet förändras snabbt för dig som anhörig. Det är sorgligt när gemensamma minnen försvinner. Det är otryggt att mamma kan råka illa ut eller göra sig illa om du inte är där och vaktar hela tiden. Du måste börja ta hand om din egen mamma nästan som om du tog hand om ett litet barn.

Det är ett enormt ansvar som läggs på dig som anhörig. Det är nästan alltid vi kvinnor som tar det ansvaret. Det ska vi ha respekt för. Men vi måste kunna kräva att vi får bra stöd från samhället. Vi måste kunna lita

på att demensvården fungerar som den ska utan att vi ständigt kontrollerar och utan att vi ska känna att vi har gjort fel val.

Äldreomsorgen har stora behov i framtiden. Därför satsar vi i Vänsterpartiet 3 miljarder i vår skuggbudget för att öka personalen i äldreomsorgen.

Jag vill fråga statsministern hur han planerar att klara framtidens behov i äldreomsorgen samtidigt som han genomför enorma skattesänkningar.

Anf. 26 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Fru talman! Nu bytte Rossana Dinamarca perspektiv. Här vill jag verkligen hålla med. Det var delvis det jag talade om när det gäller FN-systemet. Det finns en omsorgsbörda i världen och även i Sverige som i mycket hög utsträckning bärs av kvinnor. Det är kvinnor som vårdar åldrande föräldrar. Det är kvinnor som känner omsorg om sina barn och ibland också tar hand om sina män. Det är ofta det som ligger i vägen för att man fullt ut ska kunna delta i arbetslivet. Det är en av många viktiga förklaringar till att kvinnor i Sverige tenderar att jobba deltid i högre utsträckning än män. Jag underskattar inte den här frågans betydelse.

Jag tycker att det är viktigt att se till att kommuner och landsting har resurser för bra, grundläggande och kvalitativ skattefinansierad välfärdsverksamhet. För mig står det inte i strid med att man som medborgare ges möjlighet att göra sina egna val.

Jag har i krishantering i Sverige visat att jag sätter det före annat. I valet 2010 lovade vi väljarna att sätta välfärden först, före skattesänkningar. Vi genomförde det i innevarande års budget. Jag vet att göra flera saker samtidigt.

Ungdomsarbetslösheten

Anf. 27 MARGARETA PÅLSSON (M):

Fru talman! Min fråga till statsministern handlar om hur vi ska få fler unga i jobb. Jobben blir fler, men trots att 200 000 fler människor är i sysselsättning nu än när regeringen tillträdde 2006 är ungdomsarbetslösheten fortfarande för hög.

Jag vill fråga statsministern vilka åtgärder regeringen avser att vidta för att ytterligare minska den ungdomsarbetslöshet som ändå gått ned det senaste året.

Anf. 28 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Fru talman! Detta upplever jag också vara ett kvardröjande allvarligt samhällsproblem i Sverige. Den absolut viktigaste nyckeln finns i den svenska skolan, det vill säga det faktum att vi har en alltför stor andel av varje årskull som inte går ut med fullständiga betyg, som ibland hoppar av grundskolan men även gymnasieskolan och som inte har tillräckliga kunskaper. I ett alltmer krävande arbetsliv blir det därmed svårt att både sakna erfarenhet och ha stora kunskapsluckor.

Skolan måste bli bättre, se varje elev och ge större möjligheter. Titta på den skola som startar denna höst och som nu möter elever! Det är Alliansens stora förändringar för en ökad kunskapsskola, särskilt när det

gäller yrkespraktik. Till detta tänker vi koppla lärlingsutbildningar, alltså lärlingskontrakt både på gymnasieskolan och för unga vuxna. Betydelsen av det har underskattats, och det finns efterfrågan på den svenska arbetsmarknaden.

Sedan har vi jobbat med att sänka trösklar så att kostnaderna blir lägre – inte lönerna – för att anställa någon som är under 26 år. I sammanhanget tror jag också att det förslag som ligger på riksdagens bord om att sänka restaurangmomsen är intressant. Det sänker trösklar i en bransch där unga trots allt är överrepresenterade vid anställning. Det är några exempel.

Tillsynen över polisen

Anf. 29 JOHAN PEHRSON (FP):

Fru talman! Jag har en fråga om polisen till statsministern.

Svensk polis är förhållandevis framgångsrik och effektiv i förhållande till polisen i andra jämförbara länder. Men det finns fortfarande saker att göra – en tydlig förbättringspotential.

Vi vet att förtroendet för polisen har ökat på senare år, men det räcker inte. Vi måste få ut mer av de stora satsningar som har gjorts. Då tycker jag att man ska titta på organisation, utbildning och den verktygslåda som polisen har för att kunna vara effektiv. Men jag tror också att man måste fundera på tillsynen. Det är inte konstigt att många andra viktiga verksamheter som är centrala för medborgarna har en fristående tillsyn. Det gäller till exempel Skolinspektionen, som har tillsyn över våra skolor så att de är korrekta och följer regler och den inriktning som är bestämd här i riksdagen.

Min fråga till statsministern är om han tror att vi kan jobba mer för att utveckla tillsynen över den svenska polisen för att det ska bli bättre regel efterlevnad men också högre effektivitet.

Anf. 30 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Fru talman! Vi har tillfört stora resurser till svenskt rättsväsen, och vi har ökat antalet poliser. Det finns en stor förväntan hos medborgarna i Sverige att det på brott ska följa reaktion och gärna lagföring. Alltför många exempel på att det inte fungerar är inte tillfredsställande.

Jag delar uppfattningen att resurser måste följas av att vi noggrannare ser till att de kommer till medborgarnas nytta. Vi har bland annat tillsatt en polisorganisationskommitté, som det heter, för att följa hur dessa resurser kommer på plats. Låt oss se om det kan ge en del vägledning för att se till att vi använder resurserna effektivare.

Det är oerhört viktigt att förtroendebanden fungerar här. Vi har, precis som Johan Pehrson antyder, ofta markerat ett mycket högt förtroende för rättsväsen och för polis. Det är grundläggande för hela samhället. Men det är särskilt grundläggande för grupper och människor som tenderar att vara lite i samhällets skuggsida. Det är ofta där som brottsoffer finns överrepresenterade och som många brott begås. Ett samhälle som står upp mot brotten skapar anständighet för alla men framför allt för utsatta grupper.

Anf. 31 MARIE NORDÉN (S):

Fru talman! Sedan 2006 har regeringen genom de fyra jobbskatteavdragen sänkt skatten med omkring 70 miljarder.

På regeringens hemsida står det att läsa: ”Jobbskatteavdraget är den viktigaste reformen i regeringens arbete för att få fler att arbeta.”

Ändå är arbetslösheten enligt den senaste statistiken högre i augusti 2011 än i augusti 2006. 6,6 procent var arbetslösa 2011 och 6,4 procent 2006. Även sysselsättningsgraden var lägre 2011.

Varför har regeringens viktigaste och dyraste reform inte haft någon effekt på arbetslösheten?

Anf. 32 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Fru talman! De fyra jobbskatteavdragen har gett vanligt folk som jobbar mycket mer i plånboken – 1 500–1 700 kronor mer i månaden för en metallarbetare, en sjuksköterska och en busschaufför. Det är vanligt folk som jobbar varje dag. Socialdemokraterna jagar detta. Vid varje tillfälle då jag uppträder visar de sitt förakt mot idén att vanligt folk som jobbar ska få ta del av de framgångar som Sverige har.

Har det fungerat? Ja, det som sker är att Sverige stöps om. Många fler vill nu jobba. Arbetsutbudet växer med över 200 000 personer. Många fler arbetar, och sysselsättningen har ökat med 200 000. Det är faktiskt så att när fler jobbar och när arbetsutbudet växer är det fler som söker sig till arbetsmarknaden. Det är totalt sett bra för Sverige.

Ni dolde arbetslöshet i stora ersättningsystem vid sidan av arbetsmarknaden. Ni kallade arbetslösa människor för sjukskrivna eller förtidspensionerade trots att de hade arbetsförmåga. Så kan man också leka med statistik. Vi har gjort förändringar i verkligheten, och det är jag mycket stolt över.

(Applåder)

De fängslade svenska journalisterna i Etiopien

Anf. 33 BODIL CEBALLOS (MP):

Fru talman! Jag har en fråga om de fängslade journalisterna.

Utrikesministern har sagt att vi vänder på alla stenar för att få loss Dawit Isaak. Jag tycker att det är bra, men det verkar vara mycket sten på vägen eftersom vi inte har kommit särskilt långt.

Nu har vi ett nytt fall med fängslade journalister. Anklagelsepunkterna mot dessa två är allvarliga och enligt mitt sätt att se absurda, och straffen kan bli mycket kännbara. Vi riskerar att få en ny Dawit Isaak-situation, och det bör vi med alla medel undvika och förhindra. För att klara det måste vi agera snabbt, och vi måste vända på alla stenar. Jag håller med utrikesministern om det.

En tung sten att vända är att lyfta frågan till högsta nivå, det vill säga till statsministern själv. Jag har inte hört något om att statsministern eventuellt kommer att bli inblandad i denna fråga för att sätta press på den etiopiska regimen att dra tillbaka åtalet och låta journalisterna åka

hem. Jag skulle därför vilja veta om statsministern har för avsikt att själv agera och i så fall hur, om det går att säga.

Prot. 2011/12:10
29 september

Anf. 34 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Fru talman! Det kan först vara värt att notera att vi har drygt 100 svenskar över världen som sitter fängslade eller som sitter fast på olika sätt och som vi konsulärt försöker agera för att få loss. Det är inte alltid så att ni hör alla dessa drygt 100 nämnas, utan det blir några som vi diskuterar. Jag har stor respekt för det. Men det kan vara värt att komma ihåg att det är många som vi talar om. Det är en konsulär ansträngning som ofta är demokratins uttryckssätt som möter diktaturens stålsyn, diktaturer som stålsätter sig mot yttre tryck och som inte har fria medier och som inte följer vårt sätt att tänka.

När det gäller just de två nu fängslade svenskarna har vi daglig kontakt med dem via vår personal i UD-systemet för att försäkra oss om att de ska kunna få ett bra stöd genom det som nu följer. Vi har sett att ett rättegångsdatum har satts ut. Det är klart att vi gör de ansträngningar som vi kan. Det får vägas mot hur eventuell framgång ser ut.

Men det som jag sällan hör är hur man ska komma runt det faktum att det inte är andra demokratier vi talar om utan diktaturer med deras sätt att se på världen, och det är ett stort hinder.

Lagstiftning om valfrihet i äldreomsorgen

Anf. 35 ANDERS W JONSSON (C):

Fru talman! I många kommuner i landet sker nu en oerhört spännande utveckling där man ger makten över äldreomsorgen till de äldre. De får rätten att själva bestämma. Det leder till att nya företag startas, och de konkurrerar med bättre kontinuitet och med hemtjänst på de äldres eget modersmål.

I Alliansens jobbmanifest, valmanifestet, sade man att om inte alla kommuner har genomfört detta 2014 skulle regeringen återkomma med lagstiftning på området. Vi vet i dag att det är 190 kommuner som antingen har infört detta eller som har beslutat att införa det. Men ett antal kommuner vägrar av ideologiska skäl att ge makten till de äldre.

Jag vill därför fråga statsministern om det inte är dags nu att tillsätta den utredning som ska ta fram detta förslag som ger alla äldre i Sverige den självklara rätten att själva bestämma.

Anf. 36 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Fru talman! Detta besked är jag inte redo att ge i dag. Men detta är en kontrast till en tidigare fråga. Jag tycker att ett bra sätt att beskriva vår ambition är att hedra det faktum att äldre vill få fatta sina egna beslut även när de har kommit upp i åren och bli sedda som fullvärdiga medborgare. Det i sin tur leder till att man blir bättre på att lyssna. När människor får makt måste de som ska utföra tjänsterna bli bättre på att lyssna på vilka behov människor har. Jag har också sett hur detta växer fram – att man jobbar med hemspråk och att man jobbar med olika typer av service för att det ska passa för enskilda individer.

*Statsministerns
frågestund*

Det är riktigt att vi i valmanifestet har ett resonemang där vi säger att vi vill expandera denna valfrihetsmöjlighet så att den blir nationell, alltså att man går mot lagstiftning om det går för långsamt. Men jag kan i dag inte ge det besked som Anders W Jonsson begär utan bara konstatera hur det ser ut. Sedan ska vi utvärdera det när vi kommer längre fram i mandatperioden.

Olika villkor i föräldraförsäkringen

Anf. 37 PENILLA GUNTHER (KD):

Fru talman! Jag har en fråga angående statsrådet Nyamko Sabunis utspel häromdagen och även tidigare om det här med olika villkor för föräldraförsäkringen, beroende på föräldrarnas härkomst. Att det finns problem särskilt för utrikes födda kvinnor på arbetsmarknaden är jag väl medveten om. Men samtidigt ska vi konstatera att många av dessa kvinnor av utrikes härkomst har flera barn tätt i ålder och därmed ett större behov av en fungerande barnomsorg och föräldraförsäkring.

Inte kan det väl vara statsministerns och regeringens mening att göra skillnad, att utlandsfödda föräldrar inte ska ha samma rättigheter som svenska föräldrar att ta hand om sina barn?

Anf. 38 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Fru talman! Kring detta pågår ett arbete. Det finns en del exempel på föräldrar som kommer hit med barn och därmed kommer in i de olika svenska ersättningssystemen. Nivåerna i föräldraförsäkringen kan jämföras till exempel med den etableringsersättning som finns med i våra särskilda etableringsansträngningar. Dock är skillnaden att etableringsersättning ställer motkrav. Bland annat ska man lära sig svenska språket och vara aktiv på olika sätt – krav som på motsvarande sätt naturligen inte finns i föräldraförsäkringen.

Vi är inte färdiga med det, för det handlar om att tillsätta en utredning kring detta. Men jag tror att de flesta kan hålla med om att vi behöver vända på många stenar – det har ju hänvisats till stenar här i dag – för att öka möjligheterna framför allt för utrikes födda kvinnor att komma in på arbetsmarknaden. Det är en grupp som har alldeles för liten kontakt med arbetsmarknaden, vilket ger följdproblem för dessa personer och för Sverige som samhälle.

En politik för barnets bästa

Anf. 39 JASENKO OMANOVIC (S):

Fru talman! Jag har en fråga till statsministern angående barnets bästa.

Varje demokrati som strävar efter att barnen får det bättre investerar i sin egen framtid. Inom Europeiska unionen har vi möjlighet att påverka även grannländer. Också genom våra egna beslut kan vi påverka grannländer och barnets bästa i de länderna.

Jag syftar på det som varit känt ett tag och som igen lyftes fram i går i *Uppdrag granskning*. De beslut som vi här fattat, till exempel om bidra-

get till hushållsnära tjänster, kan påverka barnets bästa i grannländer som Lettland och Litauen.

Fru talman! Min fråga till statsministern är vad statsministern tänker göra på EU-nivå och även här i Sverige för att se till att barnets bästa gäller även utanför Sveriges gränser, i hela EU.

Prot. 2011/12:10
29 september

*Statsministerns
frågestund*

Anf. 40 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Fru talman! Jag vill understryka att jag inte sett programmet i fråga så det blir lite svårt att följa vad frågan syftar till. Men låt mig påpeka att vi inom EU-systemet jobbar med den så kallade Agenda 2020 där man bland annat tittar på sysselsättningsfrekvensen. Sverige har fått in att man ska titta på såväl män som kvinnor. Till detta kopplas väldigt ofta förbättrade förutsättningar för barn att växa upp i familjer med en förstärkt ekonomi, med större ekonomiska marginaler. Här hemma i Sverige kompletterar vi det med fördelningspolitiskt motiverade och välriktade stöd.

Naturligtvis för vi också en allmän diskussion om hur avvägningen ska se ut mellan nationell kompetens eller vad som väldigt ofta är lokalt beslutsfattande och vad som ska vara EU-nivå. Där är kritiken ibland att inte alltför mycket ska lastas på Bryssel och EU-nivå för att på det sättet försöka styra. Eller också tycker vi att det är bra när det påverkar andra men har mer synpunkter på när någon försöker påverka Sverige.

Den kloka ordningen är väl att vi tar ett stort eget välfärdsansvar och skapar bästa förutsättningar för våra barn. Sedan finns det även inom FN-systemet olika internationella konventioner som vi naturligtvis också kan ha som utgångspunkt.

Stimulanser på arbetsmarknaden

Anf. 41 ANDREAS NORLÉN (M):

Fru talman! När skuldkrisen sveper över Europa är Sverige ett undantag, en klippa i ett stormigt hav. De offentliga finanserna är mycket starka. Statsskulden är nu i absoluta tal på sin lägsta nivå på 20 år, och statens budget är i balans.

En viktig förklaring till detta är att alliansregeringen har drivit en offensiv reformpolitik som syftat till att både göra det mer lönsamt att arbeta och öka efterfrågan på arbetskraft. Såväl under finanskrisen 2008 och 2009 som nu är inriktningen att driva en politik som förbättrar ekonomins funktionssätt samtidigt som den i viss mån stimulerar efterfrågan.

Det är välkänt att en reformstrategi har varit skattelättnader riktade till branscher där höga arbetskraftskostnader pressar undan många jobb. Vi har RUT- och ROT-avdragen, och nu har vi också halveringen av restaurangmomsen eller, som jag brukar säga, mat-ROT.

Frågan är hur statsministern ser på det framtida behovet av reformer för att öka utbudet av och efterfrågan på arbetskraft.

Anf. 42 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Fru talman! Det har vi försökt ha som vår utgångspunkt. Arbetsföra människors vilja till och drivkrafter för arbete måste förstärkas, men detta måste också mötas av sådant som sänker trösklar in till arbetsmarknaden. Vi måste se till att få fram fler jobb. Ska alla i Sverige kunna

jobba efter egen förmåga måste vi ha många typer av jobb därför att vi är olika som människor och kommer att ha olika erfarenheter. Om vi satsar för ensidigt finns risken att många hamnar vid sidan av. Så har vi försökt bygga upp våra svar.

Vad som här beskrivs är korrekt. Vår andra utgångspunkt har varit att människor behöver sin lön för att klara av att sätta mjölk på bordet och klara att leva med de omkostnader som finns i Sverige. I stället har vi sänkt kostnaderna, framför allt riktat till breda servicebranscher, för att på det sättet kunna få fram fler jobb särskilt för unga och för grupper som står långt från arbetsmarknaden. Samtidigt ska detta inte innebära att de får sämre löner.

Jag tror att fortsatta breda arbetsutbudsstimulanser leder till att fler i Sverige får jobb. Det är bara det att detta måste samsas med det som Andreas Norlén först nämnde, en ansvarsfull ekonomisk politik, därför att det är det som lägger grunden för att man vill investera och tro på Sverige. Det är blandningen som är viktig.

Studentbostäder

Anf. 43 BÖRJE VESTLUND (S):

Fru talman! Regeringen gör sin bedömning av budgeten inför nästa år. Man väntar sig en liten nedgång i ekonomin, och så är det ju. Någon-ting som då alltid kommer – det har man kunnat se ända sedan oljekrisen på 1970-talet – är ett sjunkande bostadsbyggande. Det kommer alltid som ett brev på posten i samband med en nedgång.

Situationen är besvärlig för ungdomar på väldigt många universitetsorter. Inte minst gäller det i våra storstäder. Frågan är hur man ska klara boendet för dessa ungdomar. Om bostadsbyggandet, som just nu ligger på en ganska låg nivå, ändå sjunker lite grann, vad avser då regeringen att göra för att ta ansvar för att ungdomar som sökt till studier på universitetsorter har en möjlighet till boende?

Anf. 44 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Fru talman! De som hävdar att detta med hur vi ska bo är något som kan fixas till väldigt enkelt och snabbt har aldrig jobbat med bostadspolitik. Det är en lång rad frågor som man måste gå igenom för att kunna förändra förutsättningarna för byggandet.

Väldigt mycket av regelverket, som är utomordentligt komplicerat och överbyråkratiskt, har ofta beslutats här i kammaren. Men samtidigt handlar det ofta om kommuner med planmonopol som måste ha planprocesser, upplåta mark och tillåta själva byggnationerna.

I denna riksdag frågas det ständigt om hur vi ska bygga mer. Jag kan berätta vad som händer när man runt om i kommunerna försöker bygga mer. Då uppträder nämligen den samlade svenska folkopinionen och uttrycker: Det är jätteviktigt att ni bygger men inte just här. Detta påverkar dem som ska fatta besluten. Därför är detta så komplicerat.

Jag kan berätta vad jag inte tror på. Jag tror nämligen inte att vi ska skicka in nya subventioner i det här systemet därför att sådant alltid har landat fel. Det har alltid gynnat fel grupper och gjort byggherrar rikare men aldrig löst problemet. Det är tyvärr det trägna arbetet med att minska

Bekämpande av ungdomsbrottslighet

*Statsministerns
frågestund*

Anf. 45 METIN ATASEVEN (M):

Fru talman! Södertälje har under lång tid misslyckats med att bekämpa kriminalitet. Detta problem har grott under många år av motgångar, vilket har lett till utanförskap, arbetslöshet och integrationssvårigheter. Kriminaliteten i Södertälje är ett frö av lokala politiska misslyckanden.

Jag vet att det inte finns någon allroundlösning på problemet. Men det viktiga är att vi bryter nyrekryteringen till gängen. I dag har Södertäljepolisen mer resurser än tidigare. Det lutar åt att de kommer att vinna kampen mot de kriminella gängen.

Därför vill jag fråga statsministern om polisen kommer att få behålla sina resurser så att de långsiktigt kan bekämpa kriminaliteten och nyrekryteringen av unga in i gängen.

Anf. 46 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Fru talman! Vi har byggt ut antalet poliser. Vi sade att vi tycker att vi ska ha 20 000 poliser i Sverige, vilket är en kraftig utbyggnad med 3 000 poliser under de år alliansregeringen har haft inflytande. Vi tror att det spelar roll i sammanhanget – men naturligtvis också att de får mer resurser.

Vi har just nu en underskottssituation i en del av rättsväsendet, där vi jobbar med ett särskilt projekt för att försöka fylla i. Vi ställer också krav – vilket jag nämnde i svaret på en tidigare fråga – på att öka effektiviteten i användandet av resurserna.

Jag delar helt synsättet att det, om man inte åtgärdar kriminalitet utan får otrygga samhällen, är väldigt svårt att bygga annan utveckling. Då är det väldigt svårt att tryggt gå till skolan och lära, och då är det väldigt svårt att röra sig fritt för att kunna få jobb eller tro att någon vill etablera sig som företagare eller butiksägare. Man får negativa spiraler.

Därför är just detta att angripa kriminalitet – att stoppa nyrekrytering till gäng av det slag Metin Ataseven beskriver – helt grundläggande, och vi har naturligtvis inte tänkt backa från att se till att det finns resurser för att möjliggöra det arbetet.

Riktade insatser för arbetslösa

Anf. 47 KATARINA BRÄNNSTRÖM (M):

Fru talman! Det blir mycket tal om jobb och kris, och jag tänkte fortsätta på det temat.

Man lade i budgeten in riktade åtgärder för att se till att arbetslösa kommer i jobb inom kultursektorn, vilket jag tycker är väldigt bra. Vi fick visserligen goda siffror i augusti när det gäller arbetslöshet – över fem miljoner är faktiskt i arbetskraften, vilket är glädjande – men vi ser också att det är en svajig ekonomi vi har runt omkring oss.

Min fråga till statsministern är om han kan tänka sig att göra ytterligare sådana riktade satsningar. Vi var ett antal riksdagsledamöter som häromveckan var ute i skogen en vacker dag. Skogsstyrelsen sade då att det finns många uppgifter, som datainsamling och annat, som skulle kunna göras av människor som får en kortare utbildning. Inom äldreomsorgen skulle man också kunna tänka sig en kvalitetshöjning.

Kan man helt enkelt tänka sig mer eller fler riktade insatser till arbetslösa om vi skulle gå in i ett kärvare läge?

Anf. 48 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Fru talman! Så har regeringen resonerat med den budget som ligger på riksdagens bord. Vi förutser en avmattning i svensk ekonomi för 2012 och en risk för att detta kommer att påverka arbetsmarknaden. Därför bygger vi ut volymer i både utbildnings- och arbetsmarknadspolitiken.

Helst ser vi att alla kan få jobb till reguljära löner, men i många fall måste vi sänka trösklar med olika former av kostnadsänkande, riktade åtgärder till branscher eller till enskilda individer. I en del fall har man svårt att klara konkurrensen på den moderna arbetsmarknaden, och då jobbar vi i stället inom ramen för arbetsmarknadspolitiken med aktiveringsåtgärder eller utbildningsinsatser.

Allt detta behövs, och allt detta har vi genomfört. Vi är också beredda att titta på ytterligare insatser att göra. Vi har sett vad en politik byggd på passivitet, som det var innan vi tillträdde, ledde till. Det är inte sättet att möta detta problem: att gömma undan människor, låtsas att de inte finns och hävda att de inte är arbetslösa. Bra aktiveringsåtgärder, stöd i utbildningsverksamhet och sänkta trösklar med sänkta kostnader leder till precis det Katarina Brännström sade, att allt fler vill jobba i Sverige, och det är det viktiga.

Anf. 49 TREDJE VICE TALMANNEN:

Jag förklarar statsministerns frågestund avslutad och ber att få tacka statsministern för hans medverkan i kammaren i dag.

9 § Anmälan om interpellationer

Anmäldes att följande interpellationer framställdes

den 29 september

2011/12:21 Praktisk arbetslivsorientering som en levande del i elevers utbildning

av *Esabelle Dingizian* (MP)

till utbildningsminister Jan Björklund (FP)

2011/12:22 Umeå som Europas kulturhuvudstad 2014

av *Ibrahim Baylan* (S)

till kultur- och idrottsminister Lena Adelsohn Liljeroth (M)

Interpellationerna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 11 oktober.

10 § Anmälan om skriftligt svar på fråga

Prot. 2011/12:10
29 september

Anmälades att skriftligt svar på följande fråga inkommit

den 29 september

2011/12:11 Mervärdesskattefrågan och föreningslivet

av *Hans Olsson* (S)

till finansminister Anders Borg (M)

Svaret redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 11 oktober.

11 § Kammaren åtskildes kl. 14.43.

Förhandlingarna leddes

av andre vice talmannen från sammanträdets början till ajourneringen

kl. 12.28 och

av tredje vice talmannen därefter till sammanträdets slut.

Vid protokollet

ANNALENA HANELL

/Eva-Lena Ekman

Innehållsförteckning

1 § Justering av protokoll	1
2 § Avsägelse.....	1
3 § Anmälan om kompletteringsval	1
4 § Anmälan om inkommet protokollsutdrag från utskott.....	2
5 § Hänvisning av ärenden till utskott	2
6 § Svar på interpellation 2011/12:7 om barns försäkringsskydd	2
Anf. 1 Justitieminister BEATRICE ASK (M).....	2
7 § Svar på interpellation 2011/12:17 om storsatsning på nya poliser som används för civila jobb.....	3
Anf. 2 Justitieminister BEATRICE ASK (M).....	3
Anf. 3 BJÖRN SÖDER (SD)	4
Anf. 4 Justitieminister BEATRICE ASK (M).....	6
Anf. 5 BJÖRN SÖDER (SD)	7
Anf. 6 Justitieminister BEATRICE ASK (M).....	7
Anf. 7 BJÖRN SÖDER (SD)	9
Anf. 8 Justitieminister BEATRICE ASK (M).....	9
Ajournering.....	10
Återupptagna förhandlingar	10
8 § Statsministerns frågestund	10
Anf. 9 TREDJE VICE TALMANNEN	10
Anf. 10 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	10
<i>Skillnader i sysselsättning mellan män och kvinnor.....</i>	<i>10</i>
Anf. 11 CARINA MOBERG (S)	10
Anf. 12 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	11
Anf. 13 CARINA MOBERG (S)	11
Anf. 14 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	11
<i>Inkomstskillnader mellan män och kvinnor.....</i>	<i>12</i>
Anf. 15 GUSTAV FRIDOLIN (MP)	12
Anf. 16 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	12
Anf. 17 GUSTAV FRIDOLIN (MP)	12
Anf. 18 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	13
<i>Kostnader för invandring .....</i>	<i>13</i>
Anf. 19 BJÖRN SÖDER (SD)	13
Anf. 20 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	14
Anf. 21 BJÖRN SÖDER (SD)	14
Anf. 22 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	14
<i>Valfriheten i äldreomsorgen.....</i>	<i>15</i>
Anf. 23 ROSSANA DINAMARCA (V).....	15
Anf. 24 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	15
Anf. 25 ROSSANA DINAMARCA (V).....	15
Anf. 26 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	16
<i>Ungdomsarbetslösheten .....</i>	<i>16</i>
Anf. 27 MARGARETA PÅLSSON (M)	16
Anf. 28 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	16

<i>Tillsynen över polisen</i>	17	Prot. 2011/12:10
Anf. 29 JOHAN PEHRSON (FP).....	17	29 september
Anf. 30 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	17	
<i>Jobbskatteavdragen</i>	18	
Anf. 31 MARIE NORDÉN (S).....	18	
Anf. 32 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	18	
<i>De fängslade svenska journalisterna i Etiopien</i>	18	
Anf. 33 BODIL CEBALLOS (MP).....	18	
Anf. 34 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	19	
<i>Lagstiftning om valfrihet i äldreomsorgen</i>	19	
Anf. 35 ANDERS W JONSSON (C)	19	
Anf. 36 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	19	
<i>Olika villkor i föräldraförsäkringen</i>	20	
Anf. 37 PENILLA GUNTHER (KD).....	20	
Anf. 38 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	20	
<i>En politik för barnets bästa</i>	20	
Anf. 39 JASENKO OMANOVIC (S)	20	
Anf. 40 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	21	
<i>Stimulanser på arbetsmarknaden</i>	21	
Anf. 41 ANDREAS NORLÉN (M).....	21	
Anf. 42 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	21	
<i>Studentbostäder</i>	22	
Anf. 43 BÖRJE VESTLUND (S).....	22	
Anf. 44 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	22	
<i>Bekämpande av ungdomsbrottslighet</i>	23	
Anf. 45 METIN ATASEVEN (M).....	23	
Anf. 46 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	23	
<i>Riktade insatser för arbetslösa</i>	23	
Anf. 47 KATARINA BRÄNNSTRÖM (M)	23	
Anf. 48 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	24	
Anf. 49 TREDJE VICE TALMANNEN	24	
9 § Anmälan om interpellationer	24	
10 § Anmälan om skriftligt svar på fråga	25	
11 § Kammaren åtskildes kl. 14.43	25	

